

gibljejo ter živijo v tej vodi živali, kakor jih nahajamo le v sladkih vodah. V drugi plasti najdemo slano vodo, katero daje morje fjordu izpod zemlje in živijo v njej morske ribe in živali. V najbolj spodnji in tretji plasti pa se podijo okrog vse mogoče in najbolj raznovrstne bakterije ali glivice.

Po raznih krajih zemlje naletimo na večje ali manjše podzemeljske jame, ki so nabirališča vode. Znanstveniki so dognali, da ležijo podzemeljske votline do 16 km globoko. Množina vode, ki je shranjena pod zemljo, je preračunana na 100 trilijonov ton in bi bila razlita po zemeljski površini tako razsežna kakor kak ocean.

*

Razvanje pri Mariboru. V sredo dne 26. avgusta sta bila v cerkvi sv. Mihaela v Razvanju poročena Roth Franc in Kaloh Stefanija, oba iz uglednih kmetijskih družin. Mladi par je poročil vlč. g. dekan Sagaj iz Hoč. Obilo sreče!

Sv. Peter pri Mariboru. Že dolgo zaželjena cestna zveza, odcepak od banovinske ceste Sv. Peter—Ločane preko Huma, ki bi se vezala z banovinsko cesto Sv. Lenart—Sv. Barbara—Ptuj, bo vendar prišla po dolgem prizadevanju tamkajšnjih občin do zgradbe. Te dni je banska uprava v Ljubljani poslala zainteresiranim občinam odlok, da dovoli graditev te ceste ter prispeva primerno denarno podporo in predlaga, da se naj to delo vrši s kulukom. Samoumevno je, da se bodo strinjale zainteresirane občine: Grušova, Sv. Peter, Jablance, Zimica in druge, s predlogom banovinske uprave, ker je za obvezance kuluka boljše, da delajo tukaj doma, kakor da bi morali zahajati kam v druge oddaljene kraje na delo, kar bi jim samoumevno povzročilo večje stroške in težkoče. Ta zvezna cesta preko Huma bo velikega gospodarskega pomena za zgoraj omenjene občine, ker bodo

nadomestovala sedaj občinske ceste v občinah: Grušova, Sv. Peter, Jablance in Zimica. Te občine pa že na tem pridobijo, ker se razrešijo deloma vzdrževanja občinskih cest. Gradbeni material je v Humu na lico zgradbe ceste, ki se bo dobil za malenkostno odškodnino. Zemljišče za zgradbo ceste pa odstopijo posestniki brezplačno in z veseljem, da dobijo prepotrebno cesto. Omenjene občine so se tudi s posebno prošnjo obrnile na mariborski cestni odbor za potrebno denarno pomoč in izvedbo tozadavnih načrtov, in je že gotovo, da bo tudi okrajni cestni odbor ugodil tej prošnji.

Zgornji Boč pri Seini ob Dravi. Kaj se danes pravi, imeti posestvo ob glavni cesti, ve le tisti, ki ob cesti stanuje. Dan na dan pride po 6 do 8 brezposelnih in beračev prosit za hrano in prenočišče. Človek bi še nič ne rekel, ko bi podpiral domače reveže, a kaj, pride na eden večer po 3 do 5 Nemcev iz rajha. Prošijo hrane, prenočišča, obnašajo se pa prav oholo, zabavljajo čez Jugoslavijo in hvallijo Rusijo in Nemčijo. Ker je na vse kraje daleč in smo na samem, ga na noč ne moreš odgnati ali brez jedi pustiti. Jaz moram na mojem posestvu računati in kuhati dnevno za 3 do 9 osebe več, kakor nas je v resnici. Kruh moram sama kupovati, koruzo in moko. Vprašam se večkrat: Kam bo to dovedlo? Meročajne oblasti naj bi poskrbele, da bi vsaj toliko ljudi ne prihajalo k nam!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Pretečeni ponedeljek smo obhajali tukaj pristrčno slovesnost. Vneli prosvetni delavec Jože Petrun se je poročil z gđc. Stanko Skerbinjekovo iz ugledne Maroltove rodbine. V župnijski cerkvi je spregovoril domači vlč. g. župnik novoporočencema krasne besede, nakar je izvršil poročni obred. Kot prič sta bila za nevesto, ki je duša domačega dekleškega prosvetnega dela in cerkvenega zbora, ugledni veleposestnik Ivan Kasjak, za ženina pa mariborski urednik »Slovenca« g. dr. Vatovec. Družica je bila gđc. Zora Skerbinjekova, drug pa trgovec sin Herbert Jäger. Pri svatbi so govorili lepe in pristrčne napitnice domači vlč. g. župnik Janez Oblak, šolski upravitelj Lavrič, bogoslovni profesor dr. Jože Jeraj, urednik dr. F. Vatovec in domači kaplan Drvodol. Novo-

poročencema želimo obilo božjega blagoslova!

Velika Nedelja. V ponedeljek, dne 24. avgusta se je nad našim krajem že v predpoldanskih urah pojavilo letalo. Krožilo je tako nizko, da smo mislili, da bo pristalo na grajsčinskem travniku, kar je povzročilo nemalo zmedo med delavci, ki so ravno tam otavo sušili. Posebno ženske so se zelo prestrašile velikega »jastreba«. Pozneje smo zvedeli, da je bil to naš domačin, narednik Voršič iz Mihovec, Nadebudnemu mlademu našem rojaku pilotu želimo mnogo sreče in uspehov z željo, da nas še večkrat poseti z letalom.

Ormož. Okrajna posojilnica je prevzela posestvo in mlin Jožefa Kečka v Pušencih. Posestvo nameravajo razparcelirati in po kosih prodati. — Večina odbornikov ormoške občine zahteva gotovih pojasnil glede zadružne elektrarne, ker je občini s svojim deležem, ki znaša en četrt milijona dinarjev, zelo veliko na tem ležeče, da je denar dobro shranjen. Toda gotovi činitelji, ki imajo prvo besedo v občini in elektrarni, se branijo. Zakaj se je treba braniti, če je vse dobro? — Velik bazen, ki ga je dala napraviti občina, za za silo funkcionira, ker počasi le priteka voda. Tako ni bilo treba naprositi tistih ormoških dam, ki nimajo nobenega dela, da bi iz Drave donšale vodo v bazen, kakor so to prerokovali nekateri hudomušni in preveč učeni ljudje. — Po našem mestecu srečuješ zadosti tujih obrazov in kmalu spoznaš, da so to holniki, ki se zdravijo pri dr. Majeriču, našem Zeileisu, ki se zdi, da je imel marsikak ugoden uspeh. Gostom naši kraji ugajajo. Mesto tudi s tem računam in se trudi, da bi gostje rajši k nam prihajali in tu ostali. Najbrž se je zaradi tega ustanovilo Olepševalno društvo ki bo imelo dela dosti, če bo imelo tudi par dovolj. Kakor se sliši, meščani pridno pristopajo k društvu. Mesna občina pa je dala razširiti in tlakovati pot proti dr. Majeričevi hiši in je dala popraviti občinsko hišo ter pred njo postaviti lično cementno ograjo, delo g. K. Rojsa. — Veletrgovec dr. Brodar je dal prenoviti in povečati svojo na prijazen gričku stoječo vilo, tako da je res v veselje in ponos njemu in v okras mestu. — Posestnik Bauman Feliks na Hardeku je padel 4 m visoko s poda in si zlomil nogo v stegnu. Zdravi se v

žen rep. Letel je k mam! ter začuden zaklical: »Mama, mama, poglejte konja z hubi-repom.«

Da bo bolj držalo. Učitelj: »... te bom že naučil neumnosti uganjati! Za kazen moraš stokrat napisati stavek: »Jaz sem največji osel

Nerodno povedal. — Sodnik: »Na vsak način moramo napraviti konec tem tatvinam prašičev, sicer ne bo nihče izmed nas varen!«

Resničen pogovor. Sodnik: »Kako se pišete, Zatoženec: »Josip Sila.« Sodnik: »Vi ste torej oropal blagajno?« Zatoženec: »Da, gospod sodnik, saj vendar veste, da sila kola lomí.«

Zaklepalo mu je ob teh dobrotnih besedah v glavi, kakor bi za čelom razjarjen kovač udarjal s težkim kladivom.

Tedaj, v ti silni stiski, mu je nekdo čisto razločno zašepetal na uho:

»Saj ne gre za teh dvestoštirideset kron! Za njivo gre! Pazi, Matijal!«

Zravnal se je, kakor bi hotel vreči s sebe zadnji pomislek. In je skoro osorno odgovoril: »Ker je pravica na moji strani, se mi za dušo ni treba bati.«

»Dobro«, je resno poudaril sodnik. »A povedati vam moram še nekaj, Matija Petek. Zakon pravi: »Ako kdo po krivem priseže in se mu kriva prisega dokaže, gre v ječo.«

V zadregi se je ozrl na odvetnika. A ta se je brezskrbno smehljaj, kakor bi sodnik pripovedoval prijetne šale.

Pa je nemarno, skoro zaničljivo skomizgnil z ramami.

Sodnik ni več poučeval, ne branil.

»Dobro, prisežite!«

Ko je stopil k mizi, kjer je stari sluga molče, počasi in svečano prižigal rumene sveče, je začutil, da se mu kolena šibe. Ob svitu nemirno se zibajočih plamenov se mu je zdajci zazdelo, da se Kristus na križu giblje, mu s kronano glavo odkimava, mu z razprostrtimi, okrvavljenimi rokami žuga.

Že se je nameraval umekniti, glasno, skesano priznati: »Satan me je zmotil. Toda do take hudobije me ne pripravi.« Kar se mu je v zlati svetlobi sveč zazibala pred očmi njiva, s pšenico posejana, vsa rumena kakor najlepša, pravkar iz peči vzeta pogača, vsa z zlatim solncem oblita.

In ga je v trenutku spreletela spet tista bolesta, skoro divja strast in slast gladu po njivi, ki se ga je s tako bolno silo lotevala doma, kadar je pasel oči na njivi. V glavi mu je zašumelo še močnejše, zaklepalo še glasneje.

Kakor v pijanosti je dvignil roko. In je prisegel. A zdaj mu šumi in buči v glavi še hrupneje. Morda je kriva tega soparica v nizki, zatohli sobi. Morda vino. In v ta bobneči šum mu neprestano kriči plašni vzkrík Korenkin: »Jezus, res bo prisegel! Po krivem!«

Jasneje ga sliši zdaj, kot ga je slišal v sodnijski sobi. In globlje, bolestneje mu seže zdaj v srce.

In še vidi pred seboj njene široko razprte, prestrašene oči. Prav kakor jih je videl uprte v se, ko se je ob tistem vzkriku zbegane duše nehote ozrl proti nji. Jasno je čutil, da v njeni grozi ni samo strah za tisti denar, ki je zanjo sicer premoženje. Je tudi strah pred grehom, strah za njegovo dušo.

(Dalje prihodnjič.)

bolnici. — Mali Benigar Srečko, sin preglednika finančne kontrole, je bil oni dan Nerečko. Igral se je s patroni, pa se mu je sprožilo v roki. — Tudi namestnik vodja naše bolnice, dr. Hrovat, okrožni zdravnik dr. Novoselsky, se je ponesrečil. Ko se je peljal iz Muretincev, kjer stanuje, je šofer zavil avto preveč v stran, tako da je vozilo zdrknilo v jarek, se zadelo v drevo, se močno poškodovalo, oba voznika pa sta zadobila neprijetne poškodbe. Na Humu je umrl po mučni in zelo hudi bolezni Ivanuša Mihael, oče mnogoštevilne družine. Prav s krščansko potrpežljivostjo je prenašal svoj križ, želodčni rak. — Nekaj zelo žalostnega je to, da sta si v teku enega tedna dva človeka prostovoljno vzela življenje. Prvi je bil vpokojeni progovni mojster Toplak Peter, ki se je vsled neozdravljivega želodčnega raka ustrelil, druga pa natakarica pri Kalchbreunerju, Regina Hočnikar, ki je izpila precejšnjo količino octove kisline. Kaj je njo gnalo v smrt, se ni zvedelo. Ljudem pač manjka trdne vere in poguma za trpljenje. — Tukajšnji rojak Lesničar Janko, ki ga je pri Zemunu strašno razrgal peklenški stroj v vlakcu, je bil en teden pred svojo žalostno smrtjo še doma pri očetu v Loperčicah in na obisku pri svojih prijateljih na Humu in v Ormožu. Kakor da bi prišel slovo jemati.

Sv. Urban pri Ptujju. Bridka izguba je zadela družino Hauptmanovo v Doliču. Nena doma so dobili brzojavko, da se je utopil njihov ljubljenec sin Lojz pri izvrševanju svojih vojaških dolžnosti v Šabcu v Srbiji. Zapušča očeta, ki je stavil svoje nade na njega, ker bi že za kratko časa prišel od vojakov, da mu izroči posestvo. Zapušča žalujočo mater, ki ga je ljubila z vso dušo, ter dve sestri in brata. Kakor strela je udarila med nje tužna novica, da je sin, oziroma brat mrtev daleč od doma in že tudi pokopan. Iz ljubezni in z velikimi žrtvami so ga dali domači v Šabcu izkopati in prepeljati na svoj dom k večnemu počitku na hriček sv. Urbana, da bo počival med svojci. Bil je iz krščanske hiše, sin cerkvenega ključarja, bil je tudi sam miren in za vse dobro vnet, sodeloval je pri raznih društvih tudi na odru. Ogromna množica ljudi ga je spremljalo na zadnji poti, kjer mu je pri odprtem grobu govoril slovo domači vlč. g. župnik in g. učitelj Majcen. Dragi Lojz, daleč od doma te je smrt koma v 22. letu dohitela, a ljubezen domačih te je spravila, da počivaš v domačem kraju, kjer ti vsi želimo miren počitek, očeta, materi, bratu in sestram pa tolažbo, da enkrat vidite se nad zvezdami!

Parižlje pri Braslovčah. Kam pa v nedeljo dne 6. septembra? Na tombolo v Parižlje, katero priredi Prostovoljno gasilno društvo Parižlje-Topovlje. Glavni dobitki bodo: kolo, železni plug, divan, brzoklepalnik itd. in lahko dobiš enega teh dobitkov za 3 Din. Zeleti bi bilo, da vsi pridno segate po tombolskih srečkah, saj tudi gasilci žrtvujejo dan in noč, da so bližnjemu v pomoč. Na svidenje v nedeljo dne 6. septembra v Parižljah. Na pomoč!

Svetina pri Celju. Da nobenemu delavnemu človeku danes ni dobro, je tako splošno znano, da ni treba še znova tarnati in tožiti, a kak siromak je ubogi kmetski človek, naj malo razjasnijo naslednje vrstke. Visoko v bregih nad Celjem je občina Svetina, dobro znana romarjem in mestnim izletnikom po svojem dobrem zraku in svoji romantični lepoti. Tukaj živimo nad vse skromno življenje, zadovoljni smo z najpotrebnejšim! A sedaj so

prišle nad nas tolike stiske in nadloge, da je pač primerno in pravično, ako o njih izve tudi širša javnost. Davke bi bilo treba plačati do 15. avgusta, pa denarja ni nikjer dobiti. Glavno prodajalno blago za naš kraj, les, je v ceni tako padlo, da se ne splača več niti delo in nad vse težavna vožnja; namiznega sadja nimamo, tudi grozdja ne, ker v teh visokih legah ne obrodi; živine premore ta kraj le malo, pa saj tudi nima nobene cene. Edino kar moremo prodati, je krompir, ki ga vlačimo z nepopisno težavo v Celje, da dobimo še vsaj za sol in luč. Kje pa je obleka, obutev? Dne 16. avgusta smo dobili nov plačilni nalog za banovinski kuluk: 60 do 120 Din za posameznega posestnika. Toda najhujše se pride! Ravno te dni smo dobili obvestilo, da znaša občinska doklada za novo šolo, oziroma nje preuredbo 1921%, bari in reci: en tisoč devet sto dvajset en %, to se pravi: posestnik, ki plača 100 Din davka, bo plačal šolske doklade 1921 Din! Občina šteje 580 duš. Tako bo n. pr. samo eden malo večji posestnik za šolo plačal nad 20.000 Din. Ljudje so začeli obupavati, kar po vrsti ponujajo posestva na prodaj. Kam bomo prišli? Zadnji čas je, da tudi visoki gospodje, ki imajo v rokah usodo države, spregledajo, kam drvi danes ubogo ljudstvo!

Za šolarje! Obleke 94, 115, 155 Din, čevlji 54, 76, 83 Din, torbe 66, 70, 78 Din, nahrbtniki 15, 18, 22 Din. — Stermečki, Celje. — Cenik zastoj!

Hoče: Kljub izvrstnemu zraku, ki ga hvalijo naši letoviščarji, imamo pri nas mnogo slučajev jetike. Pred kratkim nam je umrla v Bohovi Sagadinova Trezika. Bila je pridna članica Marijine družbe in priljubljena pri vseh radi svoje prijaznosti. — V nedeljo pa si je končal življenje v Hočah Anton Vidovič. Bil je vseskozi priden mladenič in nerazumljivo se nam zdi, kaj ga je gnalo v smrt. Še pred kratkim si je hotel kupiti hišico zase in svojo mater. Našli so ga na lipi, kjer se je obesil na prav tanki veji. — V nedeljo 6. septembra bodo uprizorili v naši dvorani izobraževalnega društva igro »Prisega o polnočje« igralci iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Vabimo, da se udeležite v čim večjem številu.

Mala Nedelja. Dne 6. in 8. septembra t. l. je zaradi cerkvenih slovesnosti prostor okoli cerkve malonedeljske medicinarjem in drugim kramarjem prepovedan. — Župnijski urad Mala Nedelja

Mojster med ponarejevalci!

Te dni je prodrla v javnost vest, da se je obesil v zaporni celici po 4letnem preiskovalnem zaporu v španskem mestu Alicante ponarejevalec bankovcev Cabro Tornes. Z njim se je umaknila s tega sveta glavna oseba v razpravi, ki bo pričela v kratkem. (Na Španskem trpi preiskava v večjih zločinskih zadevah navadno zelo dolgo. Tudi politične zarotnike obsodijo še le po treh ali štirih letih.)

Cabro Tornes, fotograf po poklicu, se je ukvarjal celo življenje s ponarejanjem bankovcev na veliko. Bil je to pravi umetnik v svoji stroki, ki je vse potvarjal od vstopnic k bikoborham do 500pezetnega bankovca. Pred 20 leti ga je že bila zagrabil rokav pravice in je moral odsedeti nekaj let. Po prestani kazni je živel v dobrih razmerah kot večkratni hišni posestnik od gotovih dohodkov poprejšnje »industrije«. Imel je za prijatelje take, ki so znali, kak umetnik da je in ti so ga zopet izvabili iz meščanskega miru, da bi si sami opomogli z njegovo strastjo v ponarejanju.

Zopet je pričel s ponarejanjem največ bankovcev po 100 pezet. Leta 1927 je zavrnila španska narodna banka večje množine omenjenih bankovcev kot potvorbe. Radi zavrnitve je nastalo v par dneh pravo beganje po celi deželi. Vsakdo se je hotel znebiti 100pezetnega denarja, a nikdo ni maral sprejeti na to svoto glasečega se bankovca. Sprejem so odklanjale trgovine, oblasti, pošta in celo nekatere banke. Cele tedne je bil 100pezetni bankovec izločen kot plačilno sredstvo, nastala je radi tega nepopisna zmeda. Razburjenje se je poglobilo, ko je zamenjala narodna banka mnogo milijonov in med temi tudi veliko ponarejenih bankovcev. Splošna bojazen nikakor ni bila neopravičena, ko je pa bila od narodne banke označena razlika med pravimi 100pezetnimi bankovci ter med potvorbami tako malenkostna, da jo je zamogel ugotoviti le pravi strokovnjak. Narodna banka je morala vzeti iz prometa celo izdajo imenovanega naprnatnega denarja.